

Motion till riksdagen 2011/12:Sf282

av **Amineh Kakabaveh (V)**

Kvinnors asylskäl

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som gör en översyn av den rättsliga hanteringen av kvinnors asylansökningar och kommer med förslag på åtgärder som syftar till att göra asylbedömningen mer genusmedveten och rättssäker.

Förföljelse av kvinnor inte samma sak som förföljelse av män

Det är ingen nyhet att kvinnor som flyr sina hemländer på grund av könsrelaterad förföljelse och sexuellt våld har svårt att få dessa bedömda som tillräckliga skäl för asyl i Sverige.

År 2006 infördes bestämmelser om flyktingskap och förföljelse på grund av kön och sexuell läggning i utlänningslagen. Sådan förföljelse är alltså tillräcklig för att utgöra asylskäl enligt svensk lagstiftning, dock inte i praktiken.

I en rapport från Röda Korset 2008 konstaterades att en stor del av asylhandläggarna inte följde de nya bestämmelserna från riksdagen, bl.a. till följd av bristande genuskompetens. Konsekvensen blev att kvinnor inte fick könsrelaterad förföljelse och sexuella övergrepp beaktade som asylskäl.

Men könsrelaterat våld och könsdiskriminering kan aldrig anses vara privat våld, utan det sker i en politisk kontext där stat, samhälle och enskilda är aktiva och passiva i varierande grad. Kvinnors erfarenheter av förföljelse skiljer sig ofta från mäns och innehåller oftare inslag av icke-statlig förföljelse, där staten inte har vilja eller förmåga att ge ett effektivt och varaktigt skydd. Det gäller t.ex. möjligheten för utsatta kvinnor att få polisanmälningar prövade eller möjligheten att söka skydd på en kvinnojour.

Migrationsverkets egna rapporter om situationen för kvinnor i olika länder visar dessvärre inte hela sanningen. Ett exempel är rapporten "Hedersrelaterat

Fel! Okänt namn på

våld i Libanon, Syrien och de kurdstyrda provinserna i norra Irak” (MIV 2009-07-24) där det påstås att utsatta kvinnor i de nämnda länderna har tillgång till skyddat boende och där olika myndighetspersoner påstår att personer som uppger hedersrelaterat våld som asylskäl i Sverige ofta ljuger om detta. Det är ett stort problem att dokument av denna typ påverkar svenska myndigheters bedömning av utsatta kvinnors asylskäl (se t.ex. MIG 2008:39).

Att utsatta kvinnor kan få skydd på kvinnojourer i sina ursprungsländer stämmer tyvärr ofta inte. Kvinnojourerna i Irak, Kurdistan, liknar fängelser. Beväpnade vakter krävs för att kvinnorna ska överleva dagen. Assudda kvinnojour är bara ett exempel på en jour som blivit mål för attentat av män vars anhöriga kvinnor befunnit sig på juren.

Latif Khanim som är direktör på Assudda kvinnojour har gång på gång kontaktat det svenska konsulatet och vädjat till Sverige att inte skicka tillbaka de kvinnor som söker asyl här på grund av hedersrelaterat våld, precis som de flesta irakiska kvinnoorganisationer har gjort under årens lopp. I stället för att lyssna på de insatta gjorde Migrationverket en egen resa till regionen. Under det officiella besöket visade makthavarna att det finns kvinnojourer i Mellanöstern och i Irak, Kurdistan, och det är den bilden som ligger till grund för Migrationsverkets landrapporter och beslut när utsatta kvinnor från de aktuella länderna söker uppehållstillstånd i Sverige.

Kvinnors asylskäl hänger även ihop med den s.k. tvåårsregeln i utlänningslagen. Den praxis som gäller i dag gör att utländska kvinnor som misshandlats av sin man under den tvååriga prövotiden för permanent uppehållstillstånd oftast blir utvisade från Sverige om de avslutar relationen innan två år passerat (se mot. 2010/11:Sf234).

Dagens hantering av kvinnors asylskäl är rättsosäker eftersom asylhandläggare och domare dessvärre ibland saknar kunskap om kvinnor särskilda villkor.

Därför bör regeringen tillsätta en utredning som ser över den rättsliga hanteringen av kvinnors asylansökningar och kommer med förslag på åtgärder som syftar till att göra asylbedömningen mer genusmedveten och rättsäker. Detta vill jag ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2011

Amineh Kakabaveh (V)